

Český jazyk se zaměřením na vzdělávání

Modelový test – bakalářské studium

1. Rozhodněte, ve kterém slově se vyskytuje písmeno, jemuž neodpovídá žádná česká hláska.

- a) proud
- b) dějepis
- c) dárek
- d) údolí

2. Určete, které sloveso má v tvarech oznamovacího způsobu přítomného času rodu činného stejnou podobu kořene jako v tvarech rozkazovacího způsobu.

- a) psát
- b) být
- c) brát
- d) vést

3. Určete, které z následujících substantiv vzniklo z jiného slovního druhu než ostatní tři substantiva.

- a) rybka
- b) úskok
- c) učitelství
- d) plavkyně

4. Rozhodněte, ve kterém souvětí je v zájmu logického smyslu třeba upravit interpunkci.

- a) Některé sporty, jako hokej či lyžování, vyžadují drahé vybavení.
- b) Dlouho jsem zvonil, a nikdo mi neotevřel.
- c) Myslím, že Petr má větší šanci uspět než Honza.
- d) Hledáme brigádníky, kteří natrou plot a vrátného.

5. Určete, které tvrzení vyplývá z následujícího textu:

Spojky patří k nejméně početným slovním druhům, zato však mívají vysokou frekvenci. Tvoří uzavřenou skupinu výrazů, které v určitém významovém a syntaktickém vztahu spojují slova, části vět nebo věty, ale přitom nejsou větnými členy. Schopnost spojovat věty mají i vztažná zájmena, ta však větnými členy jsou. Zatímco souřadící spojky spojují v souřadném vztahu věty hlavní nebo věty vedlejší téhož druhu závislé na tomtéž výrazu věty řídicí, spojky podřadící zpravidla připojují závislou větu k její větě řídicí.

- a) Větněčlenská platnost spojek záleží na tom, zda jde o spojky souřadící, nebo podřadící.
- b) Vzhledem k vysoké frekvenci spojek se jejich repertoár neustále rozšiřuje.
- c) Při spojování vět nelze využít jiný slovní druh než spojky.
- d) Funkce spojek se neomezuje jen na vyjadřování mezivětných vztahů.

6. Určete gramatické kategorie podtrženého slova: *Příští týden pojedeme na výlet.*

- a) nominativ, singulár, maskulinum životné
- b) nominativ, singulár, maskulinum neživotné
- c) akuzativ, singulár, maskulinum neživotné
- d) dativ, singulár, maskulinum neživotné

7. Rozhodněte, které zájmeno odpovídá následující charakteristice: může být tázací, či vztažné a většina jeho tvarů odpovídá vzoru *náš*.

- a) co
- b) kdo
- c) který
- d) jenž

8. Označte možnost se správně určenými větnými členy.

Následky svého rozhodnutí pochopil se zpožděním.

- a) předmět – přívlastek – přívlastek – přísudek – příslovečné určení
- b) podmět – přívlastek – předmět – přísudek – předmět
- c) předmět – přívlastek – přívlastek – přísudek – předmět
- d) podmět – přívlastek – předmět – přísudek – příslovečné určení

9. Rozhodněte, co v daném souvětí vyjadřuje infinitiv: *Nepotkat dobře informovaného domorodce, byl bych zcela jistě zabloudil.*

- a) přípustku
- b) účel
- c) rozkaz
- d) podmínku

10. Určete, které tvrzení nejlépe charakterizuje následující text:

Když pisatel tohoto vypravování shledával v domovině Nikoly Šuhaje příběhy o tomto muži nezranitelném, který bohatým bral a chudým dával a který nikdy, kromě v sebeobraně nebo ze spravedlivé msty, nikoho nezabil, neměl po svědectvích tolika lidí vážných a hodných víry věru příčiny nevěřiti, že Šuhajovu nezranitelnost působila zelená ratolístka, kterou, mávaje, odháněl četnické kulky jako hospodář v červencovém dni rojící se včely.

- a) V textu se nalézají více hlavních vět než vedlejších.
- b) V textu se vyskytuje přechodník minulý.
- c) V textu lze nalézt shodný přívlástek stojící za řídícím substantivem.
- d) V textu lze nalézt případ důsledkového poměru mezi větami.

VÝCHOZÍ TEXT K OTÁZKÁM 11 A 12

Jan Skácel - Moudrý pták (Proč ten ptáček z větve nepadne)

Náramně moudrý pták je sova
a marně pro ni hledám slova.

Docela nevšímá si lidí,
ačkoliv potmě dobře vidí.

Ve dne jí bývá dlouhá chvíle,
je učená a nosí brýle.

Všelicos probíhá jí v mysli
a nikdo neví, co si myslí.

Co nepálí ji, nezebe,
nechá si moudře pro sebe.

11. Z jakých zdrojů básník čerpá tvrzení svých veršů?

- a) Básník zde převypráví slovně to, co malíř nakreslil na obraze.
- b) Básník skrývá za představu sovy své vlastní trpké pocity.
- c) Básník čerpá z kontrastů představ i z Čapkova obrazu sovy.
- d) Básník čerpá ze své zkušenosti s přírodou a jejího pozorování.
- e) Básník se hluboce vcit'uje do prožitků zobrazeného ptáka.

12. Které tvrzení nejlépe vystihuje to, z jakého stanoviska se básník o sově vyjadřuje?

- a) Básník kárá sovu za její lhostejný vztah k lidem.
- b) Básník podává stručný výčet významných vlastností sov.
- c) Básník hledá rozdíly mezi skutečnou sovou a jejím obrazem.
- d) Básník podává k zvažení, co různého si lze o sově myslit.
- e) Básník závidí skutečné sově její specifický způsob života.

13. Do jakého literárního okruhu v období normalizace patřili následující spisovatelé:

1 Vladimír Páral	A samizdat
2 Josef Škvorecký	B exil
3 Egon Bondy	C oficiální literatura
4 Rudolf Kalčík	
5 Pavel Tigrid	

- a) 1A, 2B, 3A, 4B, 5C
- b) 1C, 2B, 3A, 4C, 5B
- c) 1B, 2A, 3B, 4A, 5A
- d) 1C, 2C, 3B, 4A, 5B
- e) 1A, 2A, 3C, 4B, 5A

14. TABOOK je

- a) každoroční festival malých nakladatelství v Táboře
- b) festival literatury pro děti a mládež probíhající v Tachově
- c) sekce literatury s genderovou tematikou na festivalu Svět knihy
- d) česko-anglická hybridní edice anglické beletrie na podporu výuky angličtiny
- e) nonsensová básnická sbírka Jana Vodňanského

15. Vyberte, které odpovědi nejlépe odpovídá tento popis: laický kazatel a teolog, z jehož myšlenek vycházela ve 2. pol. 15. století Jednota bratrská.

- a) Jan z Rabštejna
- b) Jan Milíč z Kroměříže
- c) Jakoubek ze Stříbra
- d) Petr Chelčický
- e) Tomáš ze Štítného

16. Který z autorů opakovaně obdržel nejznámější českou literární cenu Magnesia Litera?

- a) Patrik Hartl
- b) Jiří Hájíček
- c) Alena Mornštajnová
- d) Petr Šabach
- e) Michal Viewegh

17. Které z uvedených přísloví využívá paradox?

- a) Zlé samo se učí
- b) Nevýskej, ještě s nepřeskočil
- c) Malý oheň velký les spálí
- d) Dobrý pes lepší než zlý člověk
- e) Nehleď na řeč, ale na věc

18. Která z následujících charakteristik jambického metra NENÍ PRAVDIVÁ?

- a) na začátku verše je realizován jednoslabičným slovem
- b) jedná se dvoudobý vzestupný rytmus
- c) na začátku verše je realizován trojslabičným slovem
- d) je stylizovanější než trochej
- e) předpokládá přízvuk na liché slabice verše

19. Mezi pražské německé autory patřili

- a) Max Brod, Thomas Mann, Franz Werfel
- b) Jiří Weil, Franz Kafka, Stefan Zweig
- c) Adalbert Stifter, Karel May, František Langer
- d) Karel Schulz, Max Brod, Gustav Meyrink
- e) Egon Erwin Kisch, Franz Werfel, Rainer Maria Rilke

20. Typické drama NEPŘEDPOKLÁDÁ

- a) zápletku
- b) dialog
- c) vypravěče
- d) konflikt
- e) postavy

KLÍČ

1. B

2. C

3. B

4. D

5. D

6. C

7. A

8. A

9. D

10. C

11. C

12. D

13. B

14. A

15. D

16. B

17. C

18. E

19. E

20. C